Lausunto

31.1.2019

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Lausuntopyyntönne

HE 266/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Kasvupalveluvirastosta, kasvupalvelujen asiakastietojen käsittelystä ja turvallisuusselvityslain 37§:n muuttamisesta

Hallituksen esityksissä laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista (HE 35/2018 vp), laiksi julkisista rekrytointipalveluista ja osaamisen kehittämispalveluista ja laiksi alueiden kehittämisen ja kasvupalvelujen rahoittamisesta (HE 93/2018 vp) sekä laiksi kotoutumisen edistämisestä (HE 96/2018 vp) ehdotetaan säädettävän kasvupalveluiksi kutsutuista palveluista. Alueiden kehittämistä ja kasvupalveluita koskevan lakiesityksen mukaan kasvupalveluja järjestetään ja tuotetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti.

Lakiesityksessä Kasvupalveluvirastosta ehdotetaan, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY) sekä työ- ja elinkeinotoimistojen (TE) kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA) jatkaisi kasvupalveluja vastaavien tietohallintopalvelujensa tuottamista valtiolle ja maakunnille. Kehittämis- ja hallintokeskuksen nimi muutettaisiin Kasvupalveluvirastoksi, joka toimisi työ- ja elinkeinoministeriön alaisuudessa ja ohjauksessa. Viraston keskeisenä tehtävänä olisi valtion ja maakuntien yhdessä käyttämien työ- ja elinkeinohallinnon sähköisten ja digitaalisten palvelujen sekä tietojärjestelmien ja alustojen tuottaminen ja ylläpitäminen. Kasvupalveluvirastoon siirrettäisiin myös työ- ja elinkeinohallinnon valtakunnallisessa asiakaspalvelukeskuksessa hoidettavat sähköisten ja digitaalisten palvelujen käytön tukea koskevat tehtävät. Kasvupalveluvirasto tarjoaisi sähköisten ja digitaalisten palvelujen käytön tukea loppuasiakkaille, viranomaisille, palveluntuottajille ja muille sidosryhmille. Lisäksi virasto hoitaisi kotoutumisen edistämiseksi maakunnille ja kunnille maksettaviin valtion korvauksiin liittyvät tehtävät. Maakuntien kasvupalveluina myöntämiä tukia ja avustuksia virasto maksaisi vuoden mittaisen siirtymäajan, jotta maksatusten hoito saadaan jatkumaan häiriöttömänä maakuntien aloittaessa toimintansa. Kasvupalveluvirasto voisi tarjota myös valtakunnallisesti keskitettyä neuvontaa valtakunnallisissa kasvupalveluissa.

Vantaan kaupunki katsoo, että esitys laiksi Kasvupalveluvirastosta ei huomioi hallitusten esitysten kokonaisuutta, jossa Uudenmaan kuntayhtymällä ja maakunnilla olisi tarkoitus kehittää toimintaansa, järjestämisen ja tuottamisen tapaa ja sisältöä hallituksen esityksissä tarkoitetulla mahdollistavalla ja itsehallinnollisella tavalla alueelliset erityispiirteet huomioiden. Valtakunnallisten järjestelmien (rekrytoinnin ja työllistymisen asiakastietojärjestelmä sekä yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä) keskitetty kehittäminen on toivottavaa ja se edistää osaltaan asiakkaiden valtakunnallista yhdenvertaisuutta sekä synnyttää mahdollisuuksia

Vantaan kaupunki
Työllisyyspalvelut

Vernissakatu 1
01300 Vantaa
Etunimi.sukunimi@vantaa.fi
www.vantaa.fi

Puhelin 09 839 11

toimintatapojen vertailuun maakuntien välillä. Alustapalveluiden tiedon kehittämisen ja seurannan toimintojen ja resurssien keskittäminen ministeriön alaisuuteen ei lisää uusien alueellisten innovoivien toimintojen kehittymistä, eikä osaltaan huomioisi pääkaupunkiseudun työllisyys- ja elinvoimasektorin erityispiirteitä. Kasvupalvelulain mukaan Uudenmaan kuntayhtymä ja maakunta voisi kehittää ja ylläpitää tarpeen mukaan alueensa kasvupalveluja tukevia sekä maakunnan ja alueen kuntien yhteistoimintaa tukevia tietojärjestelmiä ja alustoja, mutta esitys veisi näiden kehittämisvoimavarat TEM:n ohjauksessa olevaan Kasvupalveluvirastoon.

Esityksessä ehdotetaan, että Kasvupalveluvirasto jatkaisi maakuntien kasvupalveluina myöntämien erikseen säädettyjen tukien ja avustusten maksamista koskevia tehtäviä häiriöttömien maksatusten turvaamiseksi vuoden pituisen siirtymäkauden ajan. Vantaan kaupunki katsoo, ettei tähän ole tarvetta vaan tukien ja avustusten päätöksenteko ja maksatus ovat samalla toimijalla toiminnan käynnistymisestä lukien.

Koko esityksessä Kasvupalveluviraston tehtäviksi pääpaino on ollut jatkaa ja säilyttää vanhojen organisaatioiden (työ- ja elinkeinohallinnon, ELYn sekä KEHAn) tehtäviä keskitetysti työ- ja elinkeinoministeriön alaisuudessa, vaikka uudistusten myötä toimintaympäristö on voimakkaassa muutoksessa.

Kasvupalvelujen asiakastietojen käsittelyä koskevan lakiluonnoksen tarkoituksena on toteuttaa kasvupalvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa maakunta- ja kasvupalvelu-uudistuksen voimaantullessa tarpeellisia tietojärjestelmiä ja asiakastietojen käsittelyä koskeva lainsäädäntö yhteensopivasti EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen kanssa. Kasvupalvelujen asiakastietojen käsittelyä koskevassa laissa säädettäisiin alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista annetussa laissa tarkoitettujen maakunnallisten ja valtakunnallisten kasvupalvelujen asiakastietojen käsittelystä. Käsittelyä varten olisi rekrytoinnin ja työllistymisen asiakastietojärjestelmä ja yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä. Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmässä voitaisiin käsitellä myös muiden kuin kasvupalveluiksi katsottavien julkisesti rahoitettujen yrityksille tarkoitettujen tukien, rahoituksen sekä neuvonta- ja kehittämispalvelujen asiakastietoja.

Vantaan kaupunki katsoo, että myös kunnilla tulee olla mahdollisuus käyttää rekrytoinnin ja työllistymisen asiakastietojärjestelmää, vaikka nykyisissä lakiehdotuksissa ei ole kunnille säädetty lakisääteistä velvollisuutta työllisyyden edistämiseen. Käyttöoikeus tulisi myöntää, koska kunnilla kuuluu yleisen toimialansa puitteissa elinvoimatehtävät ja sitä kautta yhteistyö Uudenmaan kuntayhtymän ja maakuntien hoitaman elinvoimatehtävän yhteensovittaminen on saumatonta, jotta erilliset ja päällekkäiset tietojärjestelmät eivät toisi katkosta asiakkaille tarjottaviin palvelukokonaisuuksiin.

Vantaan kaupunki katsoo, että Kasvupalveluviraston tulee kehittää vain pohjajärjestelmiä, tietoaltaita ja harvoja valtakunnallisia toimintatapoja, ja jättää riittävästi tilaa Uudenmaan kuntayhtymän ja maakuntien erityistilanteen huomioimiselle sekä Uudellamaalla valtion ja kaupunkien palveluiden yhteensovittamiselle. Tulevan kasvupalvelurahoituksen pitää antaa kasvupalvelu-uudistuksessa tarkoitettu mahdollisuus Uudenmaan kuntayhtymälle ja maakunnille

Vantaan kaupunki
Työllisyyspalvelut

Vernissakatu 1
01300 Vantaa
Etunimi.sukunimi@vantaa.fi
www.vantaa.fi

Puhelin 09 839 11

kehittää itse omia valtakunnalliseen alustajärjestelmään kytkeytyviä tietopalvelujaan palvelemaan tehokkaammin alueidensa tarpeita.

Vantaan kaupunki toteaa lisäksi, että maakuntia ei ole vielä edes perustettu, joten suunnitelmien tulee olla sellaisia, että toimivat myös tilanteessa, jossa kunnalla on päävastuu työllisyyden hoidosta.

Vantaan kaupunki
Työllisyyspalvelut

Vernissakatu 1
01300 Vantaa
Etunimi.sukunimi@vantaa.fi
www.vantaa.fi

Puhelin 09 839 11